

Štát - Nemecká spolková republika (Nemecko) :

Dejiny

V 3. storočí - Frankovia osídlili územia pozdĺž rieky Rýn.

Roku 800 - Karol I. Veľký (asi 742-814) založil Franskú ríšu a prvý raz zjednotil germánske kmene.

Roku 843 - Východní Frankovia založili prvé celonemecké kráľovstvo.

Roku 962 - bol kráľ Otto I. Veľký (912-973) korunovaný prvého rímskonemeckého cisára. Ríša bola v tom čase voľným zväzkom nemeckých štátov.

Roku 1273 - zvolili Rudolfa I. (1218-1291) z rodu Habsburgovcov za cisára Svätej ríše rímskej, ktorú tvorili nemecké štáty. Až do smrti roku 1291 zväčšoval územia Habsburgovcov v Rakúsku, vďaka čomu sa ich rod stal jedným z najmocnejších v Európe.

Roku 1517 - začala reformácia Martina Luthera (1483-1546).

Roku 1524 - sa nemeckí sedliaci vzbúrili proti svojim pánom, začala Sedliacka vojna. Žiadali lepšie sociálne a ekonomické podmienky, vrátane práva na voľbu svojich duchovných a práva na poľovačku a rybačku. Povzbudilo ich najmä učenie Martina Luthera (1483-1546), ktorý žiadal reformu Cirkvi. Nakoniec však Luther podporil pánov, ktorí nemilosrdne rozdrvili odboj rok po jeho vypuknutí.

Roku 1555 - náboženský konflikt vyvolaný reformáciou sa skončil podpísaním mieru v Augsburgu.

V rokoch 1740-1786 - sa Prusko sa presadilo ako najmocnejší nemecký štát.

Roku 1815 - vznikol Nemecký spolok.

Roku 1867 - vytvoril Otto von Bismarck (1815-1898) Severonemecký spolok pod pruským vedením.

V rokoch 1870-1871 - bolo porazené Francúzsko vo Francúzsko-pruskej vojne; juhonemecké štáty sa pripojili k Severonemeckému spolku.

Roku 1882 - vznikol Trojspolok s Rakúsko-Uhorskom a Talianskom.

Roku 1914 - sa Nemecko spojilo s Rakúsko-Uhorskom v 1. svetovej vojne.

Roku 1916 - bola založená revolučná socialistická skupina Spartakov zväz.

Roku 1918 - ušiel cisár Wilhelm II. (1859-1941) do Holandska. V Berlíne bola vyhlásená republika. V novembri bolo podpísané prímerie.

Roku 1919 - bolo povstanie Spartakovcov v Berlíne, novou ústavou vznikla Weimarská republika. Neskôr bola podpísaná Versaillská dohoda a založená strana národných socialistov (nacistov).

Roku 1923 - v dôsledku rýchlej inflácie marka stratila hodnotu. Adolf Hitler (1889-1945) bol uväznený po nevydarenom puči v Mníchove.

Roku 1929 - hospodárska kríza a občianske nepokoje.

Roku 1933 - Hitler sa stal kancelárom, občianske slobody boli potlačené a zákonom zabezpečená diktátorská moc Hitlera. Židia prepustení zo štátnych služieb.

Roku 1934 - počas „Noci dlhých nožov“ dal Hitler dať zavraždiť 200 členov SA a vyhlásil sa za Führera (vodcu) - zakladateľa Tretej ríše.

Roku 1935 - Norimberské zákony zakázali sobáše so Židmi.

Roku 1936 - zo spojenectva s Talianskom vznikla Os Rím-Berlín a antikomunistický pakt bol podpísaný s Japonskom.

Roku 1938 - v marci Nemecko rozbehlo program expanzie, v novembri začali „Krišťáľovou nocou“ masové protižidovské pogromy.

Roku 1939 - v auguste bol podpísaný nemecko-sovietsky pakt o neútočení, v septembri Nemecko prepadlo Poľsko a začala sa 2. svetová vojna.

Roku 1944 - bol otvorený západný front.

Roku 1945 - spáchal Hitler samovraždu. Nemecko bolo okupované Spojencami a rozdelené na štyri okupačné zóny.

Roku 1948 - vystúpil Sovietsky zväz zo Spojeneckej kontrolnej rady, čo bolo dôvodom rozdelenia Nemecka. Začala sovietska blokáda západného Berlína, západné Nemecko dostávalo finančnú pomoc pod záštitou Marshallovho plánu.

Roku 1949 - koniec blokády západného Berlína, zo sovietskej zóny vznikla Nemecká demokratická republika

(NDR) s nadvládou komunistov. Vznikla Nemecká spolková republika (NSR).

V rokoch 1950-1955 - prebiehal v NSR „hospodársky zázrak“.

Roku 1953 - sovietske vojská potlačili povstanie vo východnom Berlíne, ktoré vypuklo z dôvodu odporu proti zvyšovaniu pracovného času.

Roku 1955 - východné a západné Nemecko získali úplnú suverenitu. NSR sa stala členom Severoatlantickej aliancie (NATO) a NDR členom Varšavskej zmluvy (VZ).

Roku 1957 - NSR sa stala členom Európskeho hospodárskeho spoločenstva (EHS).

Roku 1961 - boli uzavreté hranice NDR a bol postavený Berlínsky múr.

Roku 1964 - bola podpísaná zmluva NDR o priateľstve a vzájomnej spolupráci so Sovietskym zväzom (ZSSR).

Roku 1969 - voľby v NSR vyhrali sociálni demokrati, kancelárom sa stal Willy Brandt (1913-1992).

Roku 1971 - Erich Honecker (1912-1994) vystriedal na poste prvého tajomníka strany Waltere Ulbrichta (1893-1973).

Roku 1972 - Základná zmluva stabilizovala vzťahy medzi západným a východným Nemeckom.

Roku 1973 - oba nemecké štáty vstúpili do Organizácie spojených národov (OSN).

Roku 1974 - pre špionážnu aféru odstúpil Brandt a kancelárom sa stal Helmut Schmidt (1918). Veľa západných krajín nadviazalo diplomatické vzťahy s NDR.

Roku 1977 - bol teroristami unesený a zavraždený predseda zväzu nemeckých zamestnávateľov.

Roku 1982 - Schmidt rezignoval pre vyslovenie nedôvery, kancelárom NSR sa stal Helmut Kohl. (1930).

Roku 1983 - získala Strana zelených parlamentné zastúpenie vo voľbách v NSR. Rozmiestnenie jadrových zbraní v NSR vyvolalo občianske protesty.

Roku 1987 - Honecker oficiálne navštívil západné Nemecko.

Roku 1989 - rastúca podpora ultrapravicových síl vo voľbách v NDR a masový odchod východných Nemcov na západ vyvolal nepokoje a demonštrácie. V októbri bol zvrhnutý Honecker, v novembri bol zdemolovaný Berlínsky múr, nasledovala rezignácia predsedu vlády v západnom Nemecku. Reformný Hans Modrow (1928) sa stal premiérom NDR a bolo legalizované hnutie Nové Fórum. V decembri Helmut Kohl predložil plán zjednotenia Nemecka.

Roku 1990 - v marci zvíťazili v prvých slobodných voľbách v NDR kresťanskí demokrati. V máji vznikla ekonomická únia. V septembri sa spojenecké sily vzdali svojich práv nad Nemeckom, v zmluve o konečnom usporiadaní, a uznali zvrchovanosť Nemecka. V októbri došlo k zjednoteniu Nemecka pod záštitou západonemeckej ústavy. V decembri Helmut Kohl zvíťazil v prvých voľbách v zjednotenom Nemecku.

Roku 1991 - Spolkový snem odsúhlasil presun hlavného mesta z Bonnu do Berlína. Kohlova popularita klesala po zvyšovaní daní, vláda zdedila východonemecký dlh vo výške 300 mld nemeckých mariek (DM). Nepokoje vo východných spolkových krajinách vyústili do zvýšenej kriminality a nezamestnanosti.

Roku 1992 - neonacistické výtržnosti proti imigrácii, občianske demonštrácie proti rasovo motivovaným násilnostiam.

Roku 1994 - sa konali celoštátne voľby. Kohl ostal kancelárom, ale so zníženou popularitou a prezidentom sa stal Roman Herzog (1934).

Roku 1998 - Gerhard Schröder (1944)(Sociálni demokrati) porazil Kohla a stal sa kancelárom.

Roku 1999 - poslalo Nemecko 8 500 vojakov pod záštitou NATO do Kosova.

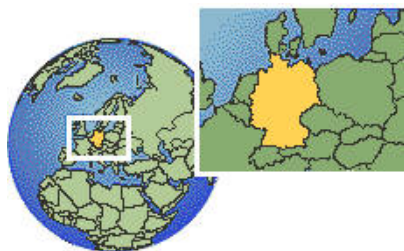
Nemci

Národ v Nemecku, menšiny žijú v južných európskych krajinách (Rumunsko, Dánsko, Holandsko, Belgicko, Luxembursko, Francúzsko) a v zámorí (USA, Kanada, Južná Amerika - hlavne Argentína, Chile a v Paraguayi, ďalej v Austrálii, južnej Afrike a inde). Veriaci sú kresťania (v bývalej NDR hlavne protestanti, v bývalej NSR protestanti aj katolíci), christianizácia prebiehala od 4. do 5. storočia. Jazyk patrí k západnej skupine germánskej vetvy indoeurópskej rodiny. Má jedinú spisovnú formu, ktorá vznikla v 15.-16. storočí na základe hornonemeckého nárečia a šírila sa hlavne prostredníctvom Lutherovho prekladu biblie (1. polovica 16. storočia). Rozlišujú sa 3 základné skupiny dialektov. Mimo nemeckého štátu je nemčina úradným jazykom v Rakúsku a jedným z úradných jazykov v Luxembursku a Švajčiarsku (tzv. Schwytzer Tütsch, ktorá vznikla na základe alamanského nárečia).

Nemci sú potomkovia časti germánskych kmeňov, ktoré približne do polovice 1. tisícročia p.n.l. sídlili hlavne v Škandinávii a asi od 5.-4. storočia p.n.l. začali osídľovať južné Pobaltie a strednú Európu, odkiaľ vytlačili Keltov. V 2.-4. storočí n.l. začali vznikať germánske kmeňové zväzy, ktoré stáli na začiatku etnogenézie vlastných Nemcov. Boli to napríklad Alamani (južné Nemecko, Alsasko, časť Švajčiarska), ktoré vznikli zjednotením svébskych kmeňov a ich územie bolo preto v stredoveku označené ako Švábsko. Ďalej to boli Bajuvarovia (Bavorsko), Durynkovia v dnešnom Durynsku, Frankovia (pôvodne na Rýne, v 5. storočí vytvorili franskú ríšu; v západnej časti boli romanizovaní), Sasovia a iní.

Etnogenézie Nemcov sa čiastočne účastnili i Rétovia a Kelti, ktorí ostali, neskôr aj litovské a západoslovanské kmene (Prusi, časť Pobaltských Slovanov), ktorých územie bolo v 10.-13. storočí obsadené nemeckými feudálmi a obyvateľstvo bolo germanizované. Určité prvky etnickej jednoty Nemcov sa objavili už po vzniku východofranskej ríše (roku 843), v ktorej malo prevahu germánske obyvateľstvo. Termín Deutsch v podobe Tiutsch, Teutsch ako označenie územia a jeho obyvateľov sa objavuje v historických prameňoch od konca 11. storočia. Proces národnej konsolidácie Nemcov bol spomalený feudálnou rozdrobenosťou a zavŕšený až v 19. storočí po politickom zjednotení Nemecka roku 1871. Rýchlo prebiehajúci rozvoj kapitalistických vzťahov spôsobil zmiznutie rozdielov medzi jednotlivými oblasťami. Dodnes sa však udržujú názvy oblastných skupín Nemcov a určitý rozdiel v jazyku a v niektorých rysoch spôsobu života medzi Hornonemcami (napríklad Bavori, Frankovia, Švábovia) a Dolnonemcami (napríklad Sasi, Westfálci).

V roku 1949 bolo Nemecko rozdelené na dva štáty s rozdielnym spoločenským zriadením a hospodárskym, kultúrnym a spoločenským rozvojom prebiehal odlišne. V roku 1989 padol Berlínsky múr a Nemecko sa o rok neskôr spojilo a tvorí jeden štát.

[Ako sa správať v cudzine](#)

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- James Hugnes, *Velká všeobecná ilustrovaná encyklopédia*, Mladé letá 2002, ISBN 80-06-01235-0,
- Václav Hubinger, František Honzák, Jiří Polišenský, *Národy celého světa*, Mladá fronta, Praha 1985,

· Anton Matula, László Mari, Ladislav Tolmáči, Terézia Tolmáčiová, *Lexikón štátov a území sveta*, MAPA Slovakia Bratislava 2001, ISBN 80-8067-023-4.

Zdroje obrázkov

- Vlajky prevzaté a upravené z: <http://www.statnevlajky.sk/>,
- Polohy štátov prevzaté a upravené z: <http://www.zemepis.com/A-Z.php>,
- Mapy prevzaté a upravené z: <http://www.ezilon.com/maps/>.